

Bruxelles, den 7.9.2022
COM(2022) 441 final

2022/0264 (NLE)

Forslag til

RÅDETS HENSTILLING

om adgang til økonomisk overkommelig langtidspleje af høj kvalitet

{SWD(2022) 441 final}

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

- **Forslagets begrundelse og formål**

Værdien af langtidspleje

Langtidspleje¹ spiller en vigtig social og økonomisk rolle. Den bidrager til at sikre et værdigt liv og trivsel for plejekrævende personer og til at beskytte deres grundlæggende rettigheder. Den mindsker også uligheder og forbedrer dermed den sociale retfærdighed og solidariteten mellem generationerne. Investering i langtidspleje har et økonomisk udbytte: Det skaber arbejdspladser og frigør arbejdskraftressourcer til andre sektorer ved at lette familiernes omsorgsbyrde. En stærk sektor for langtidspleje kan bidrage til at fremme ligestilling mellem kønnene, idet omsorgsforpligtelser holder millioner af kvinder ude af arbejdsmarkedet og/eller i deltidsarbejde, hvilket har en negativ indvirkning på det samlede arbejdskraftudbud og dermed på vækstpotentialet. Omsorgsforpligtelser kan også have en negativ indvirkning på kvinders løn og alderspension, hvilket indebærer, at mange ældre kvinder har dårligere råd til den pleje, de har brug for. Manglen på passende formel langtidspleje betyder, at plejebyrden undertiden påhviler de pårørende, hvilket kan have en negativ indvirkning på deres sundhed og trivsel.

Behov for langtidspleje

Befolkningens alder stiger, hvilket øger efterspørgslen efter langtidspleje, som allerede er høj. Antallet af personer i hele Unionen, der potentielt har behov for langtidspleje, forventes at stige fra ca. 30,8 mio. i 2019 til 33,7 mio. i 2030 og 38,1 mio. i 2050, hvilket svarer til en samlet stigning på 23,5 %². Puljen af uformelle plejere er faldende, da kvinder, der traditionelt har udført størstedelen af den uformelle plejebyrde, i stigende grad er i beskæftigelse og går på pension senere. Samtidig indebærer den demografiske aldring også, at EU's befolkning i den erhvervsaktive alder forventes at fortsætte med at falde. Sammen med en øget efterspørgsel efter arbejdskraft på tværs af forskellige økonomiske sektorer risikerer dette yderligere at reducere udbuddet af formelle plejere, fordi de flytter til mere attraktive sektorer.

Udfordringer i forbindelse med langtidspleje

Langtidsplejesystemerne er forskellige med hensyn til udformning og modenhed i Unionen, men de står over for fælles udfordringer. Disse udfordringer vedrører økonomisk overkommelighed, tilgængelighed, adgang og kvalitet, som skal ses i lyset af manglen på arbejdskraft, presset på offentlige finansiering og en kompleks forvaltning. Covid-19-pandemien har sat fokus på de strukturelle svagheder i langtidsplejesystemerne. Den fremhævede behovet for at styrke plejesystemernes modstandsdygtighed over for eksterne chok og det presserende behov for strukturreformer og investeringer i langtidspleje.

¹ Langtidspleje er en række tjenester og bistand til personer, der som følge af mental og/eller fysisk skrøbelighed og/eller handicap over en længere periode er afhængige af hjælp til dagligdagen og/eller har behov for permanent sygepleje. De daglige aktiviteter, som der er behov for hjælp til, kan være de egenomsorgsaktiviteter, som et menneske skal udføre hver dag (daglige aktiviteter såsom at gå i bad, klæde sig på, spise, komme i seng og stå ud af sengen, sætte sig i eller rejse sig fra en stol, bevæge sig omkring, bruge toilettet og kontrollere blære- og tarmfunktionen), eller kan være forbundet med en uafhængig tilværelse (nødvendige daglige aktiviteter såsom at tilberede måltider, forvalte sine penge, købe dagligvarer eller personlige artikler, udføre let eller tungt husarbejde og bruge telefonen).

² Europa-Kommissionen og Udvalget for Økonomisk Politik, 2021, [The 2021 Ageing Report](#) — *Economic and Budgetary Projections for the EU Member States (2019-2070)*, Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg.

Udfordringer med hensyn til økonomisk overkommelighed

Økonomiske årsager og manglen på passende social beskyttelse udgør betydelige hindringer for adgangen til langtidspleje. Den risiko, der opstår ved at have behov for langtidspleje, er generelt mindre dækket af eksisterende sociale beskyttelsessystemer end andre fælles risici (f.eks. ældreindkomst og sundhedspleje), og de sociale beskyttelsesordninger varierer i Unionen. I nogle lande er offentlig støtte kun tilgængelig for en lille andel af personer med behov for langtidspleje. Når den er til rådighed, er den sociale beskyttelse ofte utilstrækkelig. Selv efter at have modtaget støtte anslås det, at næsten halvdelen af de ældre med behov for langtidspleje i gennemsnit ligger under fattigdomsgrænsen efter at have betalt egenomkostningerne ved hjemmepleje³.

Udfordringer vedrørende tilgængelighed og adgang

Adgangen til og mangfoldigheden af muligheder for langtidspleje er utilstrækkelig, hvilket giver anledning til bekymring om lighed. Traditionelt har valget af plejemuligheder stået mellem uformel pleje (som regel ydet af pårørende eller venner, typisk kvinder) og institutionspleje (normalt til mere omfattende behov for langtidspleje eller for de dårligst stillede). Andre muligheder, som er mere personorienterede, såsom hjemmepleje og pleje i nærmiljøet, er begyndt at ekspandere, om end ikke ligeligt, i hele Unionen⁴. Der er geografiske og socioøkonomiske adgangsbarrierer, som fortsat er særligt vanskelige i landdistrikter og områder med affolkning⁵. Ældre med lavere indkomster har større sandsynlighed for at have behov for langtidspleje end ældre med højere indkomster. Desuden står personer med handicap, som udgør en stor del af dem, der har behov for langtidspleje, også over for udfordringer med hensyn til tilgængelighed.

Udfordringer med hensyn til kvalitet

Kvalitetsstandarderne for langtidspleje og deres sikringsmekanismer er ofte svage. Mange medlemsstater har traditionelt et solidt sæt af regler og standarder, der gælder for institutionspleje. Derimod er sådanne standarder ofte mindre veludviklede for hjemmepleje og pleje i nærmiljøet. Selv når der findes kvalitetsstandarder, er de ofte begrænset til grundlæggende ernærings- og hygiejnekrav. De tager ikke hensyn til plejekrævende personers trivsel og livskvalitet. Desuden er overholdelsen blandt alle udbydere af langtidspleje, både offentlige og private, ulige, og mange medlemsstater mangler passende kvalitetssikringsmekanismer.

Udfordringer med hensyn til arbejdsstyrken

Mangel på arbejdskraft og atypiske beskæftigelsesformer er udbredt inden for langtidspleje. De fleste medlemsstater rapporterer eller forventer et betydeligt antal ubesatte stillinger, navnlig for kvalificeret sundhedspersonale såsom sygeplejersker. Antallet af ubesatte stillinger er særligt højt i undersektoren for tjenesteydelser til ældre. Det er vanskeligt at tiltrække og fastholde plejepersonale på grund af ofte dårlige arbejdsvilkår og lave lønninger, hvilket kan afhjælpes gennem social dialog. Den sociale dialog spiller imidlertid en blandet rolle inden for langtidspleje. Kun i få medlemsstater er næsten alle

³ Europa-Kommissionen og Udvalget for Social Beskyttelse, 2021, [Long-term care report: trends, challenges and opportunities in an ageing society](#), bind I, Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg.

⁴ [Study on the long-term care supply and market in EU Member States](#), af KPMG for Europa-Kommissionen, Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2022.

⁵ Spasova, S., Baeten, R., Coster, S., Ghailani, D., Peña-Casas, R. og Vanhercke, B., 2018, [Challenges in long-term care in Europe. A study of national policies](#), European Social Policy Network (ESPN), Bruxelles: Europa-Kommissionen.

langtidsplejere omfattet af kollektive overenskomster. I andre medlemsstater er der næsten ingen social dialog i sektoren for langtidspleje⁶. En anden udfordring er at tackle den særlige situation for indeboende plejere, som normalt er mobile eller vandrende arbejdstagere⁷, og som er særligt sårbare, navnlig hvis de er beskæftiget med sort arbejde⁸. Sådanne arbejdstagere kan have en ekstremt lav løn, og deres arbejdstidsordninger, herunder passende hvileperioder og andre arbejdsvilkår, kan være uklare⁹ og endda ikke i overensstemmelse med arbejdsretten. Desuden er plejesektoren en af de mest kønsopdelte sektorer. Kvinder udgør 90 % af arbejdsstyrken i plejesektoren, og kønsstereotyper i forbindelse med pleje er allestedsnærværende.

Uformel pleje udgør det meste af plejen, men er forbundet med egne omkostninger. Omkring 52 millioner europæere, dvs. 14,4 % af befolkningen i alderen 18-74 år, yder uformel langtidspleje til pårørende eller venner på ugebasis, hvilket udgør næsten 80 % af de personer, der yder langtidspleje på EU-plan¹⁰. Pleje kan imidlertid være vanskelig, især for ældre plejere, og påvirke deres egen sundhed og trivsel. Uformel pleje medfører også (skjulte) omkostninger for økonomien og den enkelte. Uformelle plejere (som normalt er kvinder) er mere tilbøjelige til at tage karriereafbrydelser, vælge deltidsarbejde eller trække sig ud af arbejdsmarkedet, hvilket øger kønsskævhederne og manglen på arbejdskraft og kvalifikationer.

Udfordringer med hensyn til finansiering

De offentlige udgifter til langtidspleje forventes at stige betydeligt, hvilket kræver bæredygtig finansiering. De forventes at stige fra 1,7 % af BNP i 2019 til 2,5 % af BNP i 2050 med markante forskelle mellem medlemsstaterne¹¹. Denne forventede stigning kan desuden i høj grad være undervurderet. Den tager ikke højde for, at det nuværende betydelige bidrag fra uformelle plejere, der i øjeblikket anslås til 2,4 % af Unionens BNP¹², sandsynligvis ikke vil forblive på samme niveau i fremtiden på grund af ændrede familiestrukturer og stigende beskæftigelse blandt kvinder. Den finanspolitiske bæredygtighed kan forbedres ved at sikre omkostningseffektiviteten af langtidspleje, f.eks. gennem en sammenhængende og integreret forvaltningsramme, støtte til en uafhængig tilværelse og bedre målretning af langtidspleje mod personlige behov for f.eks. at sikre, at personer med et lavt plejebæhov ikke plejes i dyrere plejemiljøer, som er beregnet til personer med mere omfattende plejebæhov. Desuden er der behov for mere ambitiøse tiltag inden for sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse for at sikre, at mennesker fortsat har et godt mentalt og fysisk helbred, at der sikres en stærk arbejdsstyrke, og at sundhedssystemerne forbliver bæredygtige og modstandsdygtige.

⁶ Eurofound, 2020, [Long-term care workforce: Employment and working conditions](#), Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg.

⁷ Vandrende arbejdstagere skal i forbindelse med dette forslag til Rådets henstilling forstås som ikke-EU-borgere. Mobile arbejdstagere er arbejdstagere, der ikke har en fast arbejdsplads eller arbejder forskellige steder.

⁸ Eurofound, 2020, [Long-term care workforce: Employment and working conditions](#), Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg.

⁹ Rogalewski, A., Florek, K., 2020, [The future of live-in care work in Europe](#). Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg.

¹⁰ Van der Ende, M. et al., 2021, [Study on exploring the incidence and costs of informal long-term care in the EU](#).

¹¹ Europa-Kommissionen og Udvalget for Økonomisk Politik (EPC), [The 2021 Ageing Report — Economic and Budgetary Projections for the EU Member States \(2019-2070\)](#), Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg, 2021.

¹² Van der Ende, M. et al., 2021, [Study on exploring the incidence and costs of informal long-term care in the EU](#).

Forvaltningsmæssige udfordringer

I mange medlemsstater er langtidsplejen ofte fragmenteret og er organiseret i et komplekst system af tjenester på tværs af sundhedspleje og sociale ydelser og andre former for støtte og er underlagt en national, regional eller lokal ansvarsfordeling. Dette bidrager til forskelle i tilgængeligheden og kvaliteten af langtidspleje og mindsker omkostningseffektiviteten. Indikatorerne for overvågning af langtidspleje varierer, og de administrative data er ofte fragmenterede på nationalt plan og er ofte ikke tilgængelige eller sammenlignelige på EU-plan. Dette hæmmer effektiviteten og begrænser også muligheden for effektiv overvågning og gensidig læring. Langtidspleje involverer en række aktører, heriblandt de plejekrævende, deres pårørende og organisationer, der repræsenterer dem, relevante myndigheder (nationale, regionale og lokale), arbejdsmarkedets parter, civilsamfundsorganisationer, socialøkonomiske organisationer, udbydere af langtidspleje og organer, der er ansvarlige for at fremme social inklusion og integration og beskyttelse af grundlæggende rettigheder, herunder nationale ligestillingsorganer. Der er behov for en forsvarlig politisk styring for at sikre, at alle tilgængelige ressourcer er målrettede, herunder ved at indsamle dokumentation, foretage en kortlægning af tilgængelige infrastrukturer og tjenester, vurdere individuelle behov og analysere mangler, samtidig med at der tages hensyn til geografiske uligheder og demografiske udfordringer.

Formål med forslaget

[Handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder](#)¹³ annoncerede et initiativ i 2022 om langtidspleje. I [talen om Unionens tilstand i 2021](#) bebudede formanden for Europa-Kommissionen, Ursula von der Leyen, en ny europæisk plejestrategi, der skal støtte mænd og kvinder i at finde den bedste pleje og opnå en optimal balance i deres tilværelse. Dette forslag til Rådets henstilling har til formål at **støtte medlemsstaterne i deres bestræbelser på at forbedre adgangen til økonomisk overkommelig langtidspleje af høj kvalitet**. Der vil blive udstukket retningslinjer for, hvordan reformer skal tackle de fælles udfordringer med hensyn til økonomisk overkommelighed, tilgængelighed, kvalitet og plejepersonale, og for forsvarlig politisk styring inden for langtidspleje. Dette vil yderligere strukturere EU-samarbejdet om langtidspleje, samtidig med at der tilstræbes opadgående konvergens.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Forslaget støtter gennemførelsen af [den europæiske søjle for sociale rettigheder](#)¹⁴, som i princip 18 fastslår, at alle har ret til økonomisk overkommelig langtidspleje af høj kvalitet, herunder hjemmepleje og pleje i nærmiljøet. Det bidrager også til gennemførelsen af princip 9 om balance mellem arbejdsliv og privatliv for personer med omsorgsforpligtelser og princip 17 om rettigheder for personer med handicap.

Dette forslag er et nøgletiltag i henhold til **Kommissionens meddelelse *Den europæiske plejestrategi***¹⁵. Det bidrager til den livslange tilgang til pleje, der fremmes heri, og fokuserer på social beskyttelse vedrørende langtidspleje og forudsætningerne for, at den kan ydes effektivt.

¹³ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: "Handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder" (COM(2021) 102 final).

¹⁴ Interinstitutionel proklamation om den europæiske søjle for sociale rettigheder (EUT C 428 af 13.12.2017, s. 10).

¹⁵ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om den europæiske plejestrategi (COM(2022) 440).

Den politiske udvikling og udfordringerne inden for langtidspleje overvåges gennem **det europæiske semester**. I de seneste år har flere medlemsstater modtaget landespecifikke henstillinger om forskellige aspekter af langtidspleje, herunder adgang, kvalitet, økonomisk overkommelighed, forøgelse af kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet og bæredygtighed. [Beskæftigelsesretningslinjerne](#) opfordrer til passende og inklusive sociale beskyttelsessystemer. De anfører også, at rettidig og lige adgang til økonomisk overkommelig langtidspleje og sundhedspleje, herunder forebyggelse og sundhedsfremme, er særlig relevant i lyset af covid-19-krisen og det aldrende samfund. I [den fælles beskæftigelsesrapport 2022](#) fremhæves betydningen af langtidspleje med hensyn til at øge kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet. Det understreges også, at befolkningens stigende alder forventes at føre til en betydelig stigning i efterspørgslen efter langtidspleje. I rapporten opfordres medlemsstaterne til at øge udbuddet af økonomisk overkommelig og bæredygtig langtidspleje af høj kvalitet.

Forslaget er i overensstemmelse med og bygger på eksisterende politikker for social beskyttelse. I forbindelse med **den åbne koordinationsmetode på det sociale område** er medlemsstaterne navnlig blevet enige om følgende fælles mål vedrørende langtidspleje:

- at sikre adgang for alle til passende sundheds- og langtidspleje og sikre, at behovet for pleje ikke fører til fattigdom og økonomisk afhængighed, og at afhjælpe uligheder i adgangen til pleje og sundhedsresultater
- at fremme kvaliteten inden for sundheds- og langtidspleje og tilpasse plejen til samfundets og den enkeltes skiftende behov og præferencer, navnlig ved at fastsætte kvalitetsstandarder, der afspejler bedste internationale praksis, og ved at styrke sundhedspersonalets og patienters og plejemedtageres ansvar
- at sikre, at passende sundheds- og langtidspleje af høj kvalitet fortsat er økonomisk overkommelig og bæredygtig ved at fremme en sund og aktiv livsstil, gode menneskelige ressourcer til plejesektoren og en rationel udnyttelse af ressourcerne, navnlig gennem passende incitamenter for brugere og udbydere, god forvaltning og koordinering mellem plejesystemer og institutioner.

Forslaget til Rådets henstilling om langtidspleje tager fat på de centrale udfordringer, der blev identificeret i [rapporten fra 2021 om langtidspleje](#), som Europa-Kommissionen og Udvalget for Social Beskyttelse har udarbejdet i fællesskab. Det vil derfor udbygge det igangværende samarbejde på EU-plan om social beskyttelse og mere specifikt om langtidspleje ved at skabe en fælles forståelse af reformernes retning.

Selv om der ikke tidligere er nogen EU-lovgivningsinitiativer, der specifikt fokuserer på langtidspleje, er nogle af dem relevante for langtidspleje og supplerer dermed forslaget. **Direktivet om balance mellem arbejdsliv og privatliv**¹⁶ giver arbejdstagere mulighed for at gøre brug af plejeorlov og fremmer fleksible former for beskæftigelse, som er relevante for uformelle plejere i den arbejdsdygtige alder. Det foreliggende forslag henviser i betragtningerne til direktivet til relevant EU-lovgivning.

Kommissionens forslag¹⁷ om at revidere **Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004**¹⁸ har til formål at skabe juridisk klarhed og gennemsigtighed med hensyn til

¹⁶ Europa-Parlamentets og Rådets [direktiv \(EU\) 2019/1158](#) af 20. juni 2019 om balance mellem arbejdsliv og privatliv for forældre og omsorgspersoner og om ophævelse af Rådets direktiv 2010/18/EU.

¹⁷ [Forslag](#) til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger og forordning (EF) nr. 987/2009 om de nærmere regler til

adgang til ydelser ved plejebenhov af ubegrænset varighed, når de er bosiddende i en anden medlemsstat. Forslaget til Rådets henstilling om langtidspleje omhandler ikke som sådan den frie bevægelighed for personer med behov for langtidspleje eller muligheden for at overføre ydelser ved plejebenhov af ubegrænset varighed. Det fokuserer snarere på dækningen af langtidspleje gennem national social beskyttelse generelt og på de vigtigste grundforudsætninger for, at den kan fungere effektivt, dvs. eksistensen af passende langtidspleje og plejere af høj kvalitet.

Dette forslag er i overensstemmelse med og berører ikke **EU-lovgivningen om arbejdsvilkår**, for så vidt som det finder anvendelse på langtidsplejere.

Den europæiske lov om tilgængelighed¹⁹ har til formål at forbedre det indre markeds funktion for tilgængelige produkter og tjenesteydelser. Den omfatter produkter og tjenesteydelser, der er blevet udpeget som værende vigtigst for personer med handicap, men som har størst sandsynlighed for at have forskellige tilgængelighedskrav i EU-landene. Desuden kræver **direktivet om webtilgængelighed**²⁰ allerede, at offentlige organers websteder og mobilapplikationer, herunder information, onlinekontakt og ansøgningsformularer, skal være tilgængelige for brugerne, navnlig personer med handicap. I dette forslag opfordres medlemsstaterne til at sikre, at oplysninger, tjenester og faciliteter vedrørende langtidspleje er tilgængelige for personer med handicap.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Forslaget følger op på den debat, der blev indledt i forbindelse med [grønbogen om aldring](#). Den understreger behovet for en integreret tilgang til langtidspleje, der er tilgængelig, økonomisk overkommelig og af høj kvalitet, og som er centreret omkring plejemodtagerens behov, og som sigter mod at støtte den enkeltes uafhængighed så længe som muligt. Respondenterne mente, at fokus på at øge udbuddet af hjemmepleje og pleje i nærmiljøet er afgørende for at muliggøre "aldrig derhjemme". De mente, at denne personcentrerede pleje blev skabt bedst gennem fælles udvikling med alle interessenter. Desuden blev det hævdet, at nye teknologier og digitale løsninger forbedrer plejen, navnlig i landdistrikter og fjerntliggende områder.

Forslaget hænger tæt sammen med [strategien for rettigheder for personer med handicap](#), da der er en stærk sammenhæng mellem handicap og behovet for langtidspleje. Der er også forbindelser til [den europæiske dagsorden for færdigheder](#), som bidrager til opkvalificering og omskoling i hele Unionen, herunder i sektoren for langtidspleje. Der er også forbindelser til [den nye pagt om migration og asyl](#), navnlig [pakken om færdigheder og talenter](#), som omfatter fokus på at tiltrække arbejdstagere til langtidsplejesektoren.

Forslaget er også relevant for [ligestillingsstrategien](#), da de fleste plejere og personer med behov for langtidspleje er kvinder. Strategien danner rammen for Kommissionens arbejde med ligestilling mellem kønnene. De centrale mål er bl.a. udfordrende kønsstereotyper, håndtering af kønsbestemte løn- og pensionsforskelle og udligning af den kønsbestemte plejeforskel. Forslaget supplerer politikker, der fremmer balancen mellem arbejdsliv og

gennemførelse af forordning (EF) nr. 883/2004 (Tekst af relevans for EØS og for Schweiz) (COM/2016/0815 final — 2016/0397 (COD)).

¹⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (EUT L 166 af 30.4.2004, s. 1).

¹⁹ Europa-Parlamentets og Rådets [direktiv](#) (EU) 2019/882 af 17. april 2019 om tilgængelighedskrav for produkter og tjenester (EØS-relevant tekst) — PE/81/2018/REV/1.

²⁰ Europa-Parlamentets og Rådets [direktiv \(EU\) 2016/2102](#) af 26. oktober 2016 om tilgængeligheden af offentlige organers websteder og mobilapplikationer.

privatliv, da adgang til langtidspleje og økonomisk overkommelig langtidspleje af høj kvalitet betragtes som et af redskaberne til at forene arbejds- og familieliv. [Meddelelsen om balance mellem arbejdsliv og privatliv](#) anerkendte behovet for at give adgang til økonomisk overkommelig formel pleje af høj kvalitet i hele EU for at fjerne hindringer for beskæftigelse, navnlig for kvinder.

Socialøkonomiske organer, herunder kooperativer, gensidige forsikringsselskaber, foreninger og fonde samt sociale virksomheder, er vigtige partnere for de offentlige myndigheder i forbindelse med langtidspleje. Forslaget hænger derfor sammen med [handlingsplanen for den sociale økonomi](#). Det kan bidrage til at sætte skub i plej økonomien og forbedre arbejdsvilkårene i plejesektoren og dermed også bidrage til at tackle de udfordringer, som aktørerne i den sociale økonomi står over for.

Forslaget supplerer EU-initiativer inden for sundhedsforebyggelse. Det bygger navnlig på initiativet [Healthier Together](#) og [Europas kræfthandlingsplan](#), som omhandler forebyggelse, behandling og pleje af ikkeoverførbare sygdomme. En af grundpillerne i kræfthandlingsplanen vedrører patienters og overlevendes livskvalitet og omfatter en række foranstaltninger til at sikre, at de lever et langt og berigende liv.

Dette forslag støtter også **den grønne og den digitale omstilling**, da det fremmer brugen af digitale teknologier inden for langtidspleje og overholdelsen af miljø- og energibesparelseskrav i forbindelse med langtidspleje. Det er også i overensstemmelse med [EU's meddelelse om at sætte gang i den digitale omstilling af sundhed og pleje i det digitale indre marked, give borgerne større indflydelse og opbygge et sundere samfund](#).

Forslaget er også en reaktion på [forslaget fra konferencen om Europas fremtid](#) om den demografiske omstilling (forslag nr. 15). Dette kræver passende pleje af ældre, der tager højde for behovene hos både plejemodtagere og plejere.

Finansieringen på EU-plan skal støtte investeringer i tilgængelig og økonomisk overkommelig langtidspleje af høj kvalitet, navnlig i hjemmet og i nærmiljøet, herunder for ældre, personer med handicap og personer i afsidesliggende egne, og støtte aktører i den sociale økonomi, der tilbyder disse tjenester. EU-midler omfatter [Den Europæiske Fond for Regionaludvikling](#), [Den Europæiske Socialfond plus](#), herunder [indsatsområdet beskæftigelse og social innovation](#), [Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne](#), [Fonden for Retfærdig Omstilling](#), [Horisont Europa](#), [programmet for et digitalt Europa](#) og [genopretnings- og resiliensfaciliteten](#) for støtteberettigede reformer og investeringer i forbindelse med genopretningen efter covid-19-pandemien. Der er teknisk støtte til rådighed fra [instrumentet for teknisk støtte](#). EU-fondene har forskellige investeringsprioriteter. Den Europæiske Fond for Regionaludvikling har f.eks. prioriteret fokus på støtte til ikke-institutionspleje ydet af pårørende og i nærmiljøet.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORCIONALITETSPRINCIPPET

• Retsgrundlag

Forslaget vil støtte Unionens mål, som er fastsat i artikel 3 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), om at fremme befolkningernes velfærd, en bæredygtig udvikling i Europa, hvor der tilstræbes fuld beskæftigelse og sociale fremskridt, samt at fremme social retfærdighed og beskyttelse, ligestilling mellem kvinder og mænd og solidaritet mellem generationerne. I henhold til artikel 9 i TEUF skal Unionen ved fastlæggelsen og gennemførelsen af sine politikker og aktiviteter tage hensyn til de krav, der er knyttet til fremme af et højt beskæftigelsesniveau, sikring af passende social beskyttelse, bekæmpelse af

social udstødelse samt et højt niveau for uddannelse, erhvervsuddannelse og beskyttelse af menneskers sundhed.

Forslaget til Rådets henstilling er baseret på artikel 292 i TEUF sammenholdt med artikel 153, stk. 1, litra k), i TEUF, som giver Unionen mulighed for at handle med hensyn til "modernisering af de sociale beskyttelsessystemer". På dette område kan Unionen kun vedtage foranstaltninger, der har til formål at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne.

Ved "modernisering" forstås almindeligvis processen med at tilpasse noget til opdaterede behov eller vaner eller til nyere teknikker, metoder eller idéer. Nyere eksempler på EU-retsakter, der udtrykkeligt har til formål at modernisere, synes også at forstå begrebet på denne måde²¹. Den foreslåede henstilling vil fremme moderniseringen af de sociale beskyttelsessystemer ved at anvende innovative tilgange og foranstaltninger til at forbedre langtidsplejens dækning, tilstrækkelighed og kvalitet med henblik på at tilgodese behovene i et hastigt aldrende samfund, samtidig med at der tages hensyn til budgetmæssige begrænsninger og sikres overordnet bæredygtighed i de offentlige finanser.

Forslaget fokuserer på social beskyttelse med hensyn til langtidspleje til alle befolkningsgrupper, uanset deres nuværende eller tidligere beskæftigelsesstatus og deres tilstedeværelse på arbejdsmarkedet eller ej. Desuden omhandler forslaget også de centrale grundforudsætninger for, at den sociale beskyttelse med hensyn til langtidspleje, herunder tjenesteydelser, arbejdsstyrken og politikstyring, kan fungere effektivt.

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

Selv om langtidspleje hører under medlemsstaternes ansvarsområde, har Unionen kompetence til at støtte og supplere deres indsats. Forslaget sikrer merværdien af en indsats på EU-plan. Det vil fastholde et politisk tilsagn om at sikre adgang til økonomisk overkommelig langtidspleje af høj kvalitet som fastsat i [den europæiske søjle for sociale rettigheder](#).

Covid-19-pandemien fremhævede især behovet for et særligt EU-instrument til at støtte medlemsstaterne i at tackle de strukturelle udfordringer i deres langtidsplejesystemer. Henstillingen vil indeholde vejledning og opstille nøgleprincipper for forbedring af de nationale langtidsplejesystemer, hvilket også vil bidrage til bedre at målrette den betydelige EU-finansiering og forbedre investeringernes kvalitet. Fremskridt på dette område i hele EU vil bidrage til at sikre, at man, uanset hvor man bor i EU, har adgang til økonomisk overkommelig langtidspleje af høj kvalitet. Det vil også bidrage til at øge opadgående konvergens med henblik på robuste sociale beskyttelsessystemer og formel langtidspleje, der er tilgængelig, økonomisk overkommelig og af høj kvalitet. Det vil bidrage til at opretholde de centrale værdier om beskyttelse af menneskerettighederne, mindskelse af uligheder og styrkelse af den sociale samhørighed.

- **Proportionalitetsprincippet**

Forslaget supplerer medlemsstaternes indsats med hensyn til langtidspleje. Det respekterer medlemsstaternes praksis og deres forskelligartede systemer. I henstillingen anerkendes det,

²¹ Se f.eks. Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2015/2240 af 25. november 2015 om indførelse af et program om interoperabilitetsløsninger og fælles rammer for europæiske offentlige forvaltninger, virksomheder og borgere (ISA2-programmet) som et middel til at modernisere den offentlige sektor (EUT L 318 af 4.12.2015, s. 1), Kommissionens henstilling (EU) 2019/1019 af 7. juni 2019 om opbygning af modernisering (EUT L 165 af 21.6.2019, s. 70) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/2161 af 27. november 2019 om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/6/EF, 2005/29/EF og 2011/83/EU, for så vidt angår bedre håndhævelse og modernisering af EU-reglerne om forbrugerbeskyttelse (EUT L 328 af 18.12.2019, s. 7).

at forskellige nationale, regionale eller lokale forhold kan bevirke, at den gennemføres på forskellig vis. Forslaget indeholder ingen forslag til udvidelse af EU's reguleringsbeføjelser eller bindende forpligtelser for medlemsstaterne. Medlemsstaterne afgør alt efter deres nationale forhold, hvordan de bedst kan udnytte Rådets henstilling. Proportionalitet spillede også en central rolle i forbindelse med valget af instrument.

- **Valg af retsakt**

Instrumentet er et forslag til Rådets henstilling, som overholder nærheds- og proportionalitetsprincippet. Det bygger på den eksisterende EU-lovgivning og er i overensstemmelse med den type instrumenter, der er til rådighed for EU-foranstaltninger på det socialpolitiske område. Som et retligt instrument signalerer forslaget til Rådets henstilling medlemsstaternes engagement i de foranstaltninger, der er fastsat i denne henstilling, og udgør et stærkt politisk grundlag for samarbejde på EU-plan inden for langtidspleje, samtidig med at medlemsstaternes beføjelser respekteres fuldt ud.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Efterfølgende evalueringer/kvalitetskontrol af gældende lovgivning**

Ikke relevant.

- **Høringer af interesserede parter**

Indkaldelsen af feedback om den europæiske plejestrategi blev offentliggjort på [webstedet](#) "Deltag i debatten" og var åben for offentlig feedback fra den 1.-29. marts 2022. Kommissionen modtog 123 bidrag, de fleste fra NGO'er (64). De oftest tilbagevendende emner, der blev rejst under høringerne, var adgang til og tilgængelighed af pleje, social beskyttelse og økonomisk overkommelighed i forbindelse med pleje, plejens kvalitet, plejepersonale og uformelle plejere, socioøkonomiske og geografiske uligheder, kønsdimensionen, politikker for aktiv og sund aldring og forebyggelse, finansiering af pleje, forvaltnings- og koordineringsaspekter, digitaliseringens og innovationens potentiale for plejesektoren og covid-19-pandemien og dens følgevirkninger.

De **målrettede høringer** omfattede sonderende debatter med gruppen på højt plan om integration af kønsaspektet (28. januar 2022) og med repræsentanter for medlemsstaterne i både Udvalget for Social Beskyttelse (17. marts 2022) og Beskæftigelsesudvalget (1. april 2022). Der var også en strategisk dialog med civilsamfundsorganisationer (11. marts 2022), en fælles høring af Europa-Parlamentets Udvalg om Beskæftigelse og Sociale Anliggender og Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling (24. marts 2022) og en særlig høring med arbejdsmarkedets parter på EU-plan (7. april 2022).

Den rolle, som en solid social beskyttelse og dens indvirkning på adgangen til og den økonomiske overkommelighed af langtidspleje af høj kvalitet spiller, blev fremhævet af mange respondenter, deriblandt medlemsstaterne, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet. Betydningen af personcentrerede tilgange og behovet for større integration mellem pleje- og sundhedstjenester blev fremhævet, navnlig af civilsamfundsorganisationer. Passende offentlig finansiering og investering i pleje, herunder ved anvendelse af alle tilgængelige EU-instrumenter, blev anset for afgørende med henblik herpå. Behovet for at anvende genopretnings- og resiliensfaciliteten til pleje blev gentaget af arbejdsmarkedets parter.

Forbedring af arbejdsvilkårene i sektoren for langtidspleje var et centralt emne i alle høringer og skriftlige bidrag. MEP'erne fremhævede underfinansiering og underbemanding i plejesektoren og dens store potentiale for jobskabelse og innovation. De opfordrede til at tage fat på den lave fagforeningsgrad i sektoren og fremhævede den rolle, som uddannelse og

erhvervsuddannelse spiller med hensyn til at sikre kvalificerede arbejdstagere og professionalisering. Arbejdsmarkedets parter nævnte også den sociale dialoges rolle og betydningen af tilstrækkeligt personale til at sikre kvalitet og personcentrerede resultater. Arbejdsmarkedets parter understregede, at vandrende arbejdstagere, hushjælp og personer, der udfører personlige tjenesteydelser i hjemmet, bør nyde godt af de samme sociale og arbejdsmarkedsmæssige rettigheder som arbejdstagere i den almindelige plejesektor. Medlemsstaterne er opmærksomme på manglen på arbejdstagere, og nogle er i færd med at udvikle strategier for at tiltrække flere arbejdstagere, herunder mænd, til plejesektoren. Flere civilsamfundsorganisationer opfordrede til at definere de uformelle plejeres retlige status.

Med hensyn til gennemførelsen støttede civilsamfundsorganisationer overvågning baseret på indikatorer og mål og opfordrede til, at medlemsstaterne udarbejder nationale handlingsplaner for gennemførelsen. Arbejdsmarkedets parter fandt det vigtigt at overvåge fremskridtene med hensyn til at tackle udfordringerne i sektoren for langtidspleje ved at bygge på det europæiske semesters rammeordninger. I **Udvalget for Social Beskyttelse (SPC)** og **Beskæftigelsesudvalget (EMCO)** understregede medlemsstaterne også behovet for at forbedre evidensgrundlaget og støttede en fortsat udveksling af god praksis. Nogle medlemsstater delte bekymringer med hensyn til potentielt øgede administrative byrder og fremhævede betydningen af sammenhæng og synergier med relaterede politiske initiativer på EU-plan og internationalt plan. Under de sonderende drøftelser med disse to udvalg påpegede flere medlemsstater, at initiativet bør udvikles under fuld hensyntagen til de nationale ansvarsområder og nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet, idet der også tages hensyn til de forskellige nationale forhold og opbygningen af plejesystemer.

Kommissionen modtog bidrag eller udvekslede synspunkter med **Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU)** og **Regionsudvalget (RU)**:

- **EØSU** er bekymret over den usikre situation for indeboende plejere, som ofte er migrantkvinder eller mobile kvinder, og har fremsat anbefalinger til at forbedre den, bl.a. ved at regulere deres situation og støtte deres professionalisering²². EØSU glæder sig over Kommissionens initiativ til at udarbejde en ny europæisk plejestrategi og opfordrer til, at den gennemføres hurtigt²³. Udvalget opfordrer indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til på kort sigt at udvikle principper for ældrepleje inden for rammerne af handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder.
- I juli 2021 vedtog **RU** en udtalelse om *Fremtidsplan for pleje- og omsorgspersonale — Lokale og regionale muligheder i lyset af en europæisk udfordring*²⁴. I udtalelsen opfordres Kommissionen til at offentliggøre en europæisk kvalitetsramme for langtidspleje og et effektivt system for omfattende dataindsamling og -analyse.

Europa-Parlamentet opfordrede Kommissionen til at fremlægge en plan for at sikre mental sundhed, værdighed og trivsel for mennesker, herunder ældre²⁵, og understregede den centrale rolle, som tilstrækkeligt finansierede sociale beskyttelsesordninger spiller med hensyn til at gøre pleje økonomisk overkommelig og reelt tilgængelig²⁶. Det opfordrede også

²² Initiativudtalelse om [Rettigheder for indeboende plejere](#) (SOC/535), 2016, og en opfølgingsrapport [The future of live-in care work in Europe](#), 2020.

²³ Initiativudtalelse "[En ny plejemodel for ældre: læren fra covid-19](#)" (SOC/687).

²⁴ <https://webapi2016.cor.europa.eu/v1/documents/cor-2020-05862-00-02-ac-tra-da.docx/content>.

²⁵ Europa-Parlamentets beslutning af 17. december 2020 om et [stærkt socialt Europa for retfærdig omstilling](#) (2020/2084(INI)).

²⁶ Europa-Parlamentets beslutning af 7. juli 2021 om [Det gamle kontinents tiltagende aldring — muligheder og udfordringer i forbindelse med aldringspolitik efter 2020](#) (2020/2008(INI)).

medlemsstaterne til at sikre lige adgang til sundhedspleje og pleje og Kommissionen til at fremlægge en "plejeaftale for Europa"²⁷. I sin seneste initiativbetænkning "Hen imod en fælleseuropæisk indsats vedrørende omsorgsydelser"²⁸ opfordrede det Kommissionen til at fremlægge en ambitiøs, robust og fremtidssikret europæisk omsorgsstrategi, der bygger på alles ret til økonomisk overkommelige og tilgængelige omsorgsydelser af høj kvalitet og omsorgsmottagende og omsorgsgivende personers individuelle rettigheder og behov, og som dækker hele livsforløbet, fokuserer og responderer på behovene hos mennesker i kritiske perioder i deres liv, skaber fundamentet for kontinuitet i omsorgsydelserne i hele livsforløbet og fremmer solidaritet mellem generationerne.

Rådet opfordrede medlemsstaterne og Kommissionen til at forbedre tilgængeligheden af langtidspleje af høj kvalitet og de sociale beskyttelsessystemers bæredygtighed og tilstrækkelighed²⁹, til at anvende digitalisering til at gøre sundhedspleje, sociale ydelser og langtidspleje let tilgængelige og brugervenlige³⁰ og til at udvikle tjenester, der yder personcentreret og integreret pleje, herunder for personer med handicap³¹.

- **Indhentning og brug af ekspertbistand**

Forslaget understøttes af et **arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene**³² og er baseret på de seneste relevante undersøgelser og rapporter, herunder:

- [2021 Long-term care report](#), udarbejdet i fællesskab af Udvalget for Social Beskyttelse og Europa-Kommissionen (GD EMPL)
- *Estimating the Effects of Social Protection for Long-Term Care in Old Age in Europe*, Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD) (kommende)
- [Challenges in long-term care in Europe](#), European Social Policy Network (2018)
- [Mapping long-term care quality practices in the EU](#), European Social Policy Network (2020)
- [Study on exploring the incidence and costs of informal long-term care in the European Union](#), Ecorys (2021)
- [Study on the long-term care supply and market in EU Member States](#), KPMG (2021)
- [Covid-19 og de ældre: Konsekvenser for deres liv, støtte og pleje](#), Eurofound (2021)
- [Who Cares? Attracting and Retaining Care Workers](#), OECD (2020)
- [Long-term care workforce: employment and working conditions](#), Eurofound (2021)
- [The 2021 Ageing Report: Economic and Budgetary Projections for the EU Member States \(2019-2070\)](#), Europa-Kommissionen (GD ECFIN), Udvalget for Økonomisk Politik (arbejdsgruppen vedrørende aldring).

²⁷ Europa-Parlamentets beslutning af 17. december 2020 om et [stærkt socialt Europa for retfærdig omstilling](#) (2020/2084(INI)).

²⁸ Europa-Parlamentets beslutning af 5. juli 2022, Hen imod en fælleseuropæisk indsats vedrørende omsorgsydelser (2021/2253(INI)).

²⁹ Rådets konklusioner om [demografiske udfordringer — vejen frem](#) 2020/C 205/03 af 19. juni 2020.

³⁰ Rådets konklusioner om [Ældres menneskerettigheder, deltagelse og trivsel i digitaliseringens tidsalder](#) af 9. oktober 2020.

³¹ Rådets konklusioner om [integration af aldring i offentlige politikker](#) af 12. marts 2021.

³² Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene: Ledsagedokument til forslag til Rådets henstilling om adgang til økonomisk overkommelig langtidspleje af høj kvalitet (SWD(2022) 441).

- **Konsekvensanalyse**

Det foreslåede instrument giver medlemsstaterne vejledning i, hvordan de kan forbedre adgangen til økonomisk overkommelig langtidspleje af høj kvalitet, hvilket giver medlemsstaterne fleksibilitet til at udforme og gennemføre foranstaltninger i overensstemmelse med deres nationale praksis. Der er følgelig ikke behov for en konsekvensanalyse. Desuden vil virkningen af denne henstilling ikke kun afhænge af, hvordan medlemsstaterne gennemfører foranstaltningerne, men også af landespecifikke omstændigheder såsom den makroøkonomiske situation, udformningen af sociale beskyttelsessystemer og sociale tjenester samt arbejdsmarkedets struktur og funktion. Disse omstændigheder gør det vanskeligt at adskille forslaget specifikke virkninger fra andre faktorer. Forslaget ledsages af et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, som gør status over udfordringerne i forbindelse med langtidspleje og undersøger mulighederne for handling.

- **Måltrettet regulering og forenkling**

Ikke relevant.

- **Grundlæggende rettigheder**

Denne henstilling overholder de grundlæggende rettigheder og de principper, som anerkendes i [Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder](#). Denne henstilling respekterer navnlig princippet om ikke-forskelsbehandling (chartrets artikel 21) og bidrager til at beskytte børns rettigheder (chartrets artikel 24), ældres ret til et værdigt og uafhængigt liv og til at deltage i det sociale og kulturelle liv (chartrets artikel 25), retten for mennesker med handicap til at nyde godt af foranstaltninger, der skal sikre deres autonomi, deres sociale og erhvervsmæssige integration og deres deltagelse i samfundslivet (chartrets artikel 26), familiens ret til juridisk, økonomisk og social beskyttelse (chartrets artikel 33) og ret til sociale sikringsydelser og sociale tjenester, der yder beskyttelse i tilfælde af f.eks. graviditet og barsel, sygdom, arbejdsulykker, plejebehov eller alderdom samt i tilfælde af arbejdsløshed, efter de regler, der er fastsat i EU-retten og national lovgivning og praksis (chartrets artikel 34).

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Dette forslag har ingen finansielle virkninger for EU's budget.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Det foreslås, at Kommissionen i fællesskab med Udvalget for Social Beskyttelse og Beskæftigelsesudvalget overvåger gennemførelsen af denne henstilling inden for rammerne af det europæiske semester og sammen med Udvalget for Social Beskyttelse. Overvågningen bør baseres på nationale handlingsplaner, som medlemsstaterne forelægger Kommissionen senest et år efter vedtagelsen af henstillingen og de efterfølgende statusrapporter.

I forslaget anbefales det, at medlemsstaterne udpeger en national koordinator for langtidspleje, der er udstyret med tilstrækkelige ressourcer og mandat, og som effektivt koordinerer og overvåger gennemførelsen af denne henstilling og fungerer som kontaktperson på EU-plan. Kommissionen vil samarbejde med koordinatorene for langtidspleje, Udvalget for Social Beskyttelse, Beskæftigelsesudvalget og andre relevante interessenter om at fremme gensidig læring, udveksle erfaringer og følge op på medlemsstaternes foranstaltninger til gennemførelse af denne henstilling.

Det forelås, at Kommissionen i fællesskab med Udvalget for Social Beskyttelse og, om relevant, med Beskæftigelsesudvalget regelmæssigt skal tage bestik af de gjorte med gennemførelsen af denne henstilling på grundlag af nationale handlingsplaner og statusrapporter fra medlemsstaterne. Kommissionen vil ligeledes samarbejde med Udvalget for Social Beskyttelse om yderligere at udvikle rammerne for indikatorer for langtidspleje for at hjælpe med at overvåge gennemførelsen af henstillingen og udarbejde fælles rapporter med henblik på at analysere fælles udfordringer inden for langtidspleje.

Endelig vil Kommissionen efter en indledende gennemførelsesperiode gøre status over de fremskridt, der er gjort, og aflægge rapport til Rådet senest fem år efter vedtagelsen.

- **Forklarende dokumenter (for direktiver)**

Ikke relevant.

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

Punkt 1-2 definerer formålet med henstillingen og dens personelle anvendelsesområde (alle personer med behov for langtidspleje og deres plejere) og det materielle anvendelsesområde (alle former for langtidspleje).

Punkt 3 indeholder definitioner, der anvendes i forbindelse med henstillingen, og bygger, når det er muligt, på definitioner, der er aftalt i Udvalget for Social Beskyttelse.

I punkt 4 anbefales det, at medlemsstaterne forbedrer tilstrækkeligheden af deres sociale beskyttelse i forbindelse med langtidspleje, således at langtidspleje er rettidig, omfattende og økonomisk overkommelig for de plejkrævende personer.

I punkt 5 anbefales det, at medlemsstaterne øger udbuddet af langtidspleje, samtidig med at det sikres, at der er en afbalanceret blanding af tjenester i alle plejemiljøer, bl.a. ved at udvikle og/eller forbedre hjemmepleje og pleje i nærmiljøet, udligne geografiske uligheder, udbrede tilgængelig innovativ teknologi og digitale løsninger og sikre tilgængelighed for personer med handicap.

I punkt 6 anbefales det, at medlemsstaterne sikrer, at der fastsættes kriterier og standarder af høj kvalitet, som anvendes konsekvent i alle langtidsplejemiljøer, der er skræddersyet til deres karakteristika, af alle udbydere af langtidspleje uanset deres retlige status. Med henblik herpå opfordres medlemsstaterne til at etablere en kvalitetsramme for langtidspleje, som skal være styret af de kvalitetsprincipper, der er fastsat i bilaget til henstillingen, og som omfatter en passende kvalitetssikring.

I punkt 7-8 anbefales det, at medlemsstaterne tager hånd om kvalifikationsbehov og mangel på arbejdskraft og sikrer rimelige arbejdsvilkår.

I punkt 9 anbefales det, at medlemsstaterne støtter uformelle plejere, herunder gennem uddannelse, rådgivning, psykologisk støtte, aflastning og økonomisk støtte.

I punkt 10 anbefales det, at medlemsstaterne sikrer en forsvarlig politisk styring inden for langtidspleje ved at udpege en national koordinator for langtidspleje, der inddrager alle relevante interessenter, øger overensstemmelsen med andre politikområder, udvikler sine prognoser for behov for langtidspleje, forbedrer beredskabsplanlægningen (f.eks. til håndtering af pandemier eller andre eksterne chok) og dataindsamlingen, øger bevidstheden og mobiliserer tilgængelig finansiering, herunder EU-midler, til reformer af langtidspleje.

I punkt 11 fastsættes det på ny, at medlemsstaterne udarbejder og forelægger Kommissionen en national handlingsplan med foranstaltninger til gennemførelse af denne henstilling under hensyntagen til nationale, regionale og lokale forhold og derefter regelmæssige statusrapporter.

I punkt 12 redegøres der for, hvordan Kommissionen agter at støtte gennemførelsen af denne henstilling, herunder ved at mobilisere EU-midler, overvåge fremskridtene inden for rammerne af det europæiske semester og med Udvalget for Social Beskyttelse og Beskæftigelsesudvalget, fastlægge en ramme af indikatorer for overvågning, fremme gensidig udveksling og aflægge rapport til Rådet om fremskridt senest fem år efter vedtagelsen.

Forslag til

RÅDETS HENSTILLING**om adgang til økonomisk overkommelig langtidspleje af høj kvalitet**

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 292 sammenholdt med artikel 153, stk. 1, litra k),

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Tilgængelig og økonomisk overkommelig langtidspleje af høj kvalitet giver plejekrævende personer mulighed for at bevare deres personlige autonomi så længe som muligt og leve et værdigt liv. Den bidrager til at beskytte menneskerettighederne, fremme sociale fremskridt og solidaritet mellem generationerne, bekæmpe social udstødelse og forskelsbehandling og kan bidrage til jobskabelse.
- (2) I november 2017 proklamerede Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen den europæiske søjle for sociale rettigheder³³, der indeholder 20 centrale principper til støtte for retfærdige og velfungerende arbejdsmarkeder og velfærdssystemer. I princip 18 om langtidspleje hedder det, at alle har ret til økonomisk overkommelig langtidspleje af høj kvalitet, herunder hjemmepleje og pleje i nærmiljøet. Princip 9 fremmer retten til balance mellem arbejdsliv og privatliv for personer med omsorgsforpligtelser. Princip 17 anerkender handicappedes ret til inklusion, navnlig tjenester, der sætter dem i stand til at deltage på arbejdsmarkedet og i samfundet.
- (3) Langtidspleje, der organiseres af offentlige myndigheder på nationalt, regionalt eller lokalt plan, betragtes primært som sociale tjenesteydelser af almen interesse, da de har en klar social funktion. De fremmer social inklusion og sikrer ældres grundlæggende rettigheder, supplerer og støtter de pårørendes rolle med hensyn til at tage sig af de ældste medlemmer af samfundet og yder bl.a. bistand til personer med permanent eller midlertidigt plejebehov.
- (4) De fleste plejere og personer med behov for langtidspleje er kvinder. Kvinder har i gennemsnit lavere indkomster, herunder pensioner, og har potentielt mindre råd til pleje, samtidig med at de lever længere end mænd og dermed har større plejebehov. Passende og økonomisk overkommelig formel langtidspleje sammen med politikker til forbedring af arbejdsvilkårene i sektoren og forening af lønnet beskæftigelse og omsorgsforpligtelser kan derfor være til gavn for ligestillingen mellem kønnene.
- (5) Denne henstilling fremmer anvendelsen af artikel 21, 23, 24, 25, 26, 33 og 34 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder³⁴, der omfatter ikke-

³³ Interinstitutionel proklamation om den europæiske søjle for sociale rettigheder (EUT C 428 af 13.12.2017, s. 10).

³⁴ Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (EUT C 326 af 26.10.2012, s. 391).

forskelsbehandling, ligestilling mellem mænd og kvinder, børns rettigheder, ældres rettigheder, integration af personer med handicap og retten til familieliv og arbejdsliv samt social sikring og social bistand.

- (6) Denne henstilling respekterer FN's konvention om rettigheder for personer med handicap³⁵, som anerkender, at alle personer med handicap har lige ret til at føre en uafhængig tilværelse i lokalsamfundet med samme valgmuligheder som andre.
- (7) Handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder, som Kommissionen vedtog den 4. marts 2021, bebudede et initiativ om langtidspleje med henblik på at fastlægge en ramme for politiske reformer, der skal være retningsgivende for udviklingen af bæredygtig langtidspleje, der sikrer bedre adgang til kvalitetstjenester for personer, som har behov for det, og tilskyndede medlemsstaterne til at investere i arbejdsstyrken i sundheds- og plejesektoren og forbedre deres arbejdsvilkår og adgang til uddannelse.
- (8) I rapporten om langtidspleje fra 2021³⁶ fra Udvalget for Social Beskyttelse³⁷ og Kommissionen fremhæves det, at efterspørgslen efter langtidspleje af høj kvalitet forventes at stige, og at en forøgelse af udbuddet heraf kan bidrage til ligestilling mellem kønnene og social retfærdighed. Rapporten udpeger adgang, økonomisk overkommelighed og kvalitet som centrale udfordringer inden for langtidspleje og en passende arbejdsstyrke som nøglen til at imødekomme den stigende efterspørgsel efter tjenesteydelser af høj kvalitet, samtidig med at det understreges, at uformel pleje ofte medfører oversete omkostninger.
- (9) Befolkningens aldring forventes at øge efterspørgslen efter langtidspleje, da nedgangen i funktionsevnen og behovet for langtidspleje hænger sammen med stigende alder. Antallet af personer på 65 år og derover forventes at stige med 41 % i løbet af de næste 30 år, fra 92,1 mio. i 2020 til 130,2 mio. i 2050, mens antallet af personer på 80 år og derover forventes at stige med 88 % fra 26,6 mio. i 2020 til 49,9 mio. i 2050³⁸.
- (10) Covid-19-pandemien har haft en negativ indvirkning på langtidsplejesystemerne og forværret mange allerede eksisterende strukturelle svagheder, navnlig manglen på kvalitetstjenester og mangel på arbejdstagere, og fremhævede det presserende behov for at styrke langtidsplejesystemernes modstandsdygtighed og intensivere indsatsen for at forbedre den personlige autonomi og fremme en uafhængig tilværelse.
- (11) Der er markante forskelle mellem medlemsstaterne med hensyn til niveauet for offentlig finansiering til langtidspleje, idet nogle lande investerer mindre end 1 % af BNP, mens andre bruger over 3 % af BNP³⁹. I 2019 udgjorde de offentlige udgifter til

³⁵ <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>.

³⁶ Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Beskæftigelse, Sociale Anliggender, Arbejdsmarkedsforhold og Inklusion og Udvalget for Social Beskyttelse, *Long-term care report: trends, challenges and opportunities in an ageing society*. Publikationskontoret, 2021.

³⁷ Oprettet ved Rådets afgørelse (EU) 2015/773.

³⁸ Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Beskæftigelse, Sociale Anliggender, Arbejdsmarkedsforhold og Inklusion og Udvalget for Social Beskyttelse, *Long-term care report: trends, challenges and opportunities in an ageing society*. Publikationskontoret, 2021.

³⁹ Europa-Kommissionen og Udvalget for Økonomisk Politik, 2021, *The 2021 Ageing Report — Economic and Budgetary Projections for the EU Member States (2019-2070)*, Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg.

langtidspleje 1,7 % af Unionens BNP⁴⁰, hvilket er mindre end den anslåede værdi af de timer med langtidspleje, der ydes af uformelle plejere, og som anslås at udgøre omkring 2,5 % af EU's BNP⁴¹. I medlemsstater med lave offentlige udgifter til langtidspleje er brugen af formelle langtidstjenester mere begrænset. Den stigende efterspørgsel efter langtidspleje øger presset på de offentlige udgifter, samtidig med at der også opfordres til en forbedring af omkostningseffektiviteten af langtidspleje, f.eks. gennem sundhedsfremmende og forebyggende politikker, bedre integration og målretning af tjenester, indsamling af data og dokumentation og anvendelse af nye og digitale teknologier. Politikker, der er befordrende for en bæredygtig finansiering af langtidspleje, er vigtige for de offentlige finansers bæredygtighed, navnlig i lyset af befolkningens aldring og den mindskende arbejdsstyrke i EU.

- (12) Det er ikke holdbart med en udbredt afhængighed af uformel pleje, og de formelle plejehov og presset på de offentlige budgetter forventes at stige.
- (13) Den sociale beskyttelse i forbindelse med langtidspleje er begrænset, og omkostningerne udgør ofte en alvorlig hindring for adgangen til langtidspleje. I mange husholdninger er det primært økonomien, der afholder dem fra at benytte (yderligere) professionel hjemmepleje. Uden tilstrækkelig social beskyttelse kan de anslåede samlede omkostninger til langtidspleje ofte overstige en persons indkomst. Selv om de sociale beskyttelsesordninger varierer fra medlemsstat til medlemsstat, er offentlig støtte i nogle medlemsstater kun tilgængelig for en lille del af de personer, der har behov for langtidspleje. Selv om der er adgang til social beskyttelse, er den sociale beskyttelse ofte utilstrækkelig, da næsten halvdelen af de ældre med behov for langtidspleje, selv efter at have modtaget støtte, i gennemsnit skønnes at være under fattigdomsgrensen efter at have opfyldt egenomkostningerne ved hjemmepleje.
- (14) Mange mennesker kan ikke få adgang til den langtidspleje, de har brug for, på grund af et generelt lavt udbud af tjenesteydelser og bl.a. på grund af det begrænsede udvalg af langtidsplejemuligheder og geografiske uligheder. I mange medlemsstater er udvalget af langtidspleje begrænset. Hvis der er et valg, står dette hovedsagelig mellem uformel pleje og institutionspleje. Udbuddet af langtidspleje i hjemmet og i nærmiljøet er stadig lavt. Desuden gør de geografiske forskelle i udbuddet af langtidspleje det vanskeligt at sikre lige adgang til langtidspleje, navnlig i landdistrikter og områder med affolkning. Valgmulighederne er endnu mere begrænsede for personer med handicap på grund af ulige adgang til pleje.
- (15) Inden for langtidspleje afhænger kvaliteten af en effektiv kvalitetssikringsmekanisme, som i mange medlemsstater mangler eller er underfinansieret. Kvalitetssikring er ofte utilstrækkelig inden for pleje i hjemmet og i nærmiljøet. Kvaliteten af institutionspleje er mere reguleret, men kvalitetsstandarderne fokuserer ofte på kliniske resultater og tager ikke i tilstrækkelig grad højde for livskvaliteten for personer, som modtager pleje, og deres evne til at føre en uafhængig tilværelse. Selv når der er indført kvalitetsstandarder, er håndhævelsen af dem ikke altid effektiv, ofte på grund af utilstrækkelig administrativ struktur eller mangel på ressourcer. Manglen på høje kvalitetsstandarder, som anvendes konsekvent for både offentlige og private plejeudbydere, fører til situationer med forsømmelse og misbrug af plejemodtagere og dårlige arbejdsvilkår for plejere.

⁴⁰ Ibid.

⁴¹ Van der Ende, M. et al., 2021, [Study on exploring the incidence and costs of informal long-term care in the EU](#).

- (16) Langtidspleje har en vigtig social værdi og et stort jobskabelsespotentiale, men medlemsstaterne kæmper for at tiltrække og fastholde plejepersonale på grund af utilstrækkelige færdigheder, vanskelige arbejdsvilkår og lave lønninger.
- (17) De færdigheder, der kræves i plejesektoren, bliver stadig mere komplekse. Ud over traditionelle færdigheder og kompetencer har plejere ofte brug for teknologisk ekspertise inden for brug af nye teknologier, digitale færdigheder og kommunikationsfærdigheder, ofte på et fremmedsprog, og færdigheder til at håndtere komplekse behov og arbejde i tværfaglige teams. Uden passende uddannelses- og erhvervsuddannelsespolitikker, herunder på arbejdspladsen, kan kvalifikationskravene for mange fungere som en hindring for at komme ind i eller udvikle sig yderligere i sektoren.
- (18) Langtidsplejere oplever ofte atypiske arbejdsordninger, uregelmæssige arbejdstider, skifteholdsarbejde, fysiske eller psykiske belastninger og lave lønninger. Lav dækning af langtidsplejere gennem kollektive overenskomster og begrænsede offentlige udgifter til langtidspleje bidrager til lave lønninger i sektoren.
- (19) Visse grupper af arbejdstagere, såsom indeboende plejere eller hushjælp, der yder langtidspleje, står over for særligt vanskelige arbejdsvilkår, herunder lave lønninger, ugunstige arbejdstidsordninger, sort arbejde og manglende overholdelse af væsentlige regler om beskyttelse af arbejdstagere og uregelmæssige former for beskæftigelse. Den Internationale Arbejdsorganisations konvention af 2011 om husarbejdere (nr. 189)⁴² fastsætter grundlæggende rettigheder og principper og kræver, at de kompetente myndigheder i de enkelte lande træffer en række foranstaltninger med henblik på at sikre ordentlige arbejdsvilkår for husarbejdere.
- (20) Uformel pleje har været afgørende i forbindelse med langtidspleje, idet uformelle plejere — overvejende kvinder — traditionelt udfører størstedelen af plejen, ofte på grund af mangel på tilgængelig og økonomisk overkommelig formel langtidspleje. Uformel pleje kan have en negativ indvirkning på plejeres fysiske og mentale sundhed og trivsel og er en væsentlig hindring for beskæftigelsen, navnlig for kvinder. Dette har en umiddelbar indvirkning på deres nuværende indkomst og påvirker deres ældreindkomst som følge af en reduceret optjening af pensionsrettigheder, som kan være endnu mere markant for plejere, som også har ansvar for børnepasning. Børn og unge med et kronisk sygt familiemedlem har tendens til at have flere mentale sundhedsproblemer og flere negative resultater med langsigtede konsekvenser for deres indkomst og inklusion i samfundet.
- (21) Tilrettelæggelsen af langtidspleje varierer i Unionen. Langtidspleje organiseres i et ofte komplekst system af tjenester på tværs af sundheds- og socialvæsenet og undertiden andre former for støtte, f.eks. boliger og lokale aktiviteter. Der er også forskelle med hensyn til de nationale, regionale og lokale forvaltningsniveauers rolle. De indikatorer, der anvendes til overvågning af langtidspleje, varierer også, og administrative data er ofte ikke tilgængelige eller sammenlignelige på EU-plan.
- (22) Interessenter inden for langtidspleje omfatter de plejekrævende, deres pårørende og organisationer, der repræsenterer dem, relevante myndigheder på nationalt, regionalt og lokalt plan, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundsorganisationer, udbydere af langtidspleje og organer med ansvar for at fremme social inklusion og integration og beskyttelse af grundlæggende rettigheder, herunder nationale ligestillingsorganer.

⁴² Konvention om ordentlige arbejdsforhold for husarbejdere, 2011 (nr. 189).

Socialøkonomiske organer, herunder kooperativer, gensidige selskaber, foreninger og fonde samt sociale virksomheder, er vigtige partnere for de offentlige myndigheder i forbindelse med langtidspleje.

- (23) Processen med det europæiske semester, understøttet af den sociale resultattavle, har fremhævet udfordringerne inden for langtidspleje, hvilket har resulteret i, at nogle medlemsstater modtager landespecifikke henstillinger på dette område. I beskæftigelsesretningslinjerne⁴³ understreges betydningen af at sikre, at der er adgang til økonomisk overkommelig langtidspleje af høj kvalitet. Den åbne koordinationsmetode for social beskyttelse og social integration har til formål at fremme tilgængelig og bæredygtig langtidspleje af høj kvalitet og støtter dette mål gennem overvågning, multilateral overvågning af reformer, tematisk arbejde og gensidig læring. Udvalget for Social Beskyttelse har udviklet en europæisk kvalitetsramme for sociale tjenesteydelser⁴⁴, herunder langtidspleje. Der findes dog stadig ingen omfattende EU-ramme for nationale reformer inden for langtidspleje.
- (24) Unionen tilbyder mange finansieringsmuligheder for langtidspleje, der er rettet mod forskellige investeringsprioriteter i overensstemmelse med de specifikke forordninger for de forskellige finansieringsprogrammer, herunder Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (med prioriteret fokus på ikke-institutionspleje ydet af pårørende og i nærmiljøet), Den Europæiske Socialfond plus og dens indsatsområde beskæftigelse og social innovation, Fonden for Retfærdig Omstilling, Horisont Europa, programmet for et digitalt Europa, støtte til at udforme og gennemføre reformer gennem instrumentet for teknisk støtte samt genopretnings- og resiliensfaciliteten for støtteberettigede reformer og investeringer i forbindelse med genopretningen efter covid-19-pandemien.
- (25) Denne henstilling bygger på EU-lovgivningen om arbejdsvilkår vedrørende gennemsigtige og forudsigelige arbejdsvilkår⁴⁵, balance mellem arbejdsliv og privatliv⁴⁶ samt sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen⁴⁷, som finder anvendelse og er relevant for langtidspleje.

⁴³ Rådets afgørelse (EU) 2018/1215 af 16. juli 2018 om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker.

⁴⁴ A voluntary European quality framework for social services, SPC/2010/10/8 final.

⁴⁵ Europa-Parlamentets og Rådets [direktiv 2003/88/EF](#) af 4. november 2003 om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden, Europa-Parlamentets og Rådets [direktiv \(EU\) 2019/1152](#) af 20. juni 2019 om gennemsigtige og forudsigelige arbejdsvilkår i Den Europæiske Union, Europa-Parlamentets og Rådets [direktiv 96/71/EF](#) af 16. december 1996 om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser, forslag til direktiv om passende mindstelønninger i Den Europæiske Union ([COM/2020/682 final](#)), forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om styrkelse af anvendelsen af princippet om lige løn til mænd og kvinder for samme arbejde eller arbejde af samme værdi ved hjælp af løngennemsigtighed og håndhævelsesmekanismer ([COM/2021/93 final](#)).

⁴⁶ Europa-Parlamentets og Rådets [direktiv \(EU\) 2019/1158](#) af 20. juni 2019 om balance mellem arbejdsliv og privatliv for forældre og omsorgspersoner og om ophævelse af Rådets direktiv 2010/18/EU.

⁴⁷ [Rådets direktiv 89/391/EØF](#) af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet, Europa-Parlamentets og Rådets [direktiv 2000/54/EF](#) af 18. september 2000 om beskyttelse af arbejdstagerne mod farerne ved at være udsat for biologiske agenser under arbejdet, [Rådets direktiv 90/269/EØF](#) af 29. maj 1990 om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med manuel håndtering af byrder, som kan medføre risiko for især ryg- og lændeskader hos arbejdstagerne, [Rådets direktiv 98/24/EF](#) af 7. april 1998 om beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet mod risici i forbindelse med kemiske agenser, [direktiv 2004/37/EF](#) af 29. april 2004 om beskyttelse af arbejdstagerne mod risici for under arbejdet at være udsat for kræftfremkaldende stoffer eller mutagener, [direktiv 2013/35/EU](#) af 26. juni 2013 om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes

- (26) Under fuld overholdelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet berører denne henstilling ikke medlemsstaternes beføjelser til at tilrettelægge deres sociale beskyttelsessystemer og forhindrer dem ikke i at opretholde eller indføre bestemmelser om social beskyttelse, der går videre end dem, der anbefales —

VEDTAGET DENNE HENSTILLING:

MÅL OG ANVENDELSESOMRÅDE

1. Denne henstilling har til formål at forbedre adgangen til økonomisk overkommelig langtidspjeje af høj kvalitet for alle, der har behov for det.
2. Denne henstilling vedrører alle personer med behov for langtidspjeje og formelle og uformelle plejere. Den gælder for langtidspjeje på tværs af alle plejemiljøer.

DEFINITIONER

3. I denne henstilling forstås ved:
 - a) "langtidspjeje": en række tjenester og bistand til personer, der som følge af mental og/eller fysisk skrøbelighed og/eller handicap over en længere periode er afhængige af hjælp til dagligdagen og/eller har behov for en permanent sygepleje. De daglige aktiviteter, som der er behov for hjælp til, kan være de egenomsorgsaktiviteter, som et menneske skal udføre hver dag (daglige aktiviteter såsom at gå i bad, klæde sig på, spise, komme i seng og stå ud af sengen, sætte sig i eller rejse sig fra en stol, bevæge sig omkring, bruge toilettet og kontrollere blære- og tarmfunktionen), eller kan være forbundet med en uafhængig tilværelse (nødvendige daglige aktiviteter såsom at tilberede måltider, forvalte sine penge, købe dagligvarer eller personlige artikler, udføre let eller tungt husarbejde og bruge telefonen)
 - b) "formel langtidspjeje": langtidspjeje, der ydes af professionelle langtidsplejere, og som kan tage form af hjemmepleje, pleje i nærmiljøet eller institutionspleje
 - c) "hjemmepleje": formel langtidspjeje, der ydes i modtagerens private hjem af en eller flere professionelle langtidsplejere
 - d) "pleje i nærmiljøet": formel langtidspjeje, som ydes og tilrettelægges i lokalsamfundet, f.eks. i form af dagtilbud for voksne eller aflastning
 - e) "institutionspleje": formel langtidspjeje for personer, som bor på en institution, hvor der ydes langtidspjeje
 - f) "uformel pleje": langtidspjeje, der ydes af en person i det sociale miljø omkring den plejekrævende person, f.eks. en partner, et barn, en forælder eller en anden slægtning, som ikke er ansat som professionel langtidspjejer
 - g) "uafhængig tilværelse": at alle mennesker, der har behov for langtidspjeje, kan leve i lokalsamfundet med samme muligheder som andre, have mulighed for selv at vælge, hvor de skal bo og sammen med hvem på lige fod med andre, og ikke er forpligtet til at vælge nogen bestemt boligform

eksponering for risici på grund af fysiske agenser (elektromagnetiske felter), [Rådets direktiv 89/656/EØF](#) af 30. november 1989 om minimumsforhold for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes brug af personlige værnemidler under arbejdet. Se konsolideret tekst: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A01989L0656-20191120>.

- h) "langtidsplejer i hjemmet": enhver person, der er beskæftiget med husligt arbejde, og som yder langtidspleje inden for et ansættelsesforhold
- i) "indeboende plejer": en plejer, der bor i plejemodtagerens husstand og yder langtidspleje.

TILSTRÆKKELIGHED, TILGÆNGELIGHED OG KVALITET

- 4. Medlemsstaterne bør forbedre tilstrækkeligheden af den sociale beskyttelse af langtidspleje, navnlig ved at sikre, at langtidspleje er:
 - a) rettidig og giver personer med behov for langtidspleje mulighed for at modtage den nødvendige pleje så snart og så længe, som der er behov for
 - b) omfattende og dækker alle behov for langtidspleje som følge af mental og/eller fysisk forringelse af funktionsevnen, vurderet på grundlag af klare og objektive kriterier for berettigelse
 - c) til en overkommelig pris, der gør det muligt for mennesker med behov for langtidspleje at opretholde en anstændig levestandard og beskytte dem mod fattigdom på grund af deres behov for langtidspleje.
- 5. Medlemsstaterne bør øge udbuddet af langtidspleje og samtidig tilbyde en afbalanceret blanding af langtidsplejemuligheder i alle plejemiljøer for at tilgodese forskellige behov for langtidspleje og styrke valgfriheden for plejekrævende personer, bl.a. ved at:
 - a) udvikle og/eller forbedre hjemmepleje og pleje i nærmiljøet
 - b) afhjælpe geografiske uligheder med hensyn til tilgængeligheden af og adgangen til langtidspleje, navnlig i landdistrikter og områder med affolkning
 - c) udrulle tilgængelig innovativ teknologi og digitale løsninger inden for levering af pleje, herunder for at støtte en uafhængig tilværelse
 - d) sikre, at langtidspleje og faciliteter i forbindelse hermed er tilgængelig for personer med særlige behov og handicap, med respekt for lige rettigheder for alle personer med handicap til at føre en uafhængig tilværelse i lokalsamfundet med samme valgmuligheder som andre.
- 6. Medlemsstaterne bør sikre, at der fastsættes kriterier og standarder af høj kvalitet, og at de anvendes konsekvent i alle langtidsplejemiljøer, der er skræddersyet til deres karakteristika, af alle udbydere af langtidspleje uanset deres retlige status. Med henblik herpå bør medlemsstaterne fastlægge en kvalitetsramme for langtidspleje, som styres af de kvalitetsprincipper, der er fastsat i bilaget, og som omfatter en passende kvalitetssikringsmekanisme, som:
 - a) håndhæver efterlevelsen af kvalitetskriterier og -standarder af høj kvalitet i alle plejemiljøer i samarbejde med udbydere af langtidspleje og personer, der modtager langtidspleje
 - b) tilskynder udbydere af langtidspleje og øger deres kapacitet til at gå videre end minimumskvalitetsstandarderne og til løbende at forbedre kvaliteten
 - c) sikrer tilstrækkelige ressourcer til kvalitetssikring på nationalt, regionalt og lokalt plan og tilskynder udbydere af langtidspleje til at have budgetter til kvalitetsstyring
 - d) sikrer, hvor det er relevant, at kravene til langtidsplejens kvalitet integreres i offentlige indkøb

- e) fremmer en uafhængig tilværelse og inklusion i lokalsamfundet i alle langtidsplejemiljøer.

PLEJERE

7. Medlemsstaterne bør sikre rimelige arbejdsvilkår inden for langtidspleje, navnlig ved at:
 - a) fremme den nationale sociale dialog og kollektive overenskomstforhandlinger inden for langtidspleje, herunder støtte udviklingen af attraktive lønninger i sektoren, samtidig med at arbejdsmarkedets parter autonomi respekteres
 - b) fremme, uden at det berører EU-lovgivningen om sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen og ved samtidig at sikre en effektiv anvendelse heraf, de højeste standarder for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen for alle arbejdstagere, der arbejder med langtidspleje
 - c) håndtere udfordringerne for sårbare grupper af arbejdstagere såsom hushjælp, indeboende plejere og vandrende plejere, herunder ved at sørge for effektiv regulering og professionalisering af dette plejearbejde.
8. Medlemsstaterne bør i samarbejde, hvor det er relevant, med arbejdsmarkedets parter, udbydere af langtidspleje og andre interessenter tage hånd om kvalifikationsbehov og mangel på arbejdskraft inden for langtidspleje, navnlig ved at:
 - a) udforme og forbedre grund- og videreuddannelse med henblik på at udstyre nuværende og fremtidige langtidsplejere med de nødvendige færdigheder og kompetencer, herunder digitale
 - b) opbygge karriereforløb i sektoren for langtidspleje, bl.a. gennem opkvalificering, omskoling, validering af færdigheder samt informations- og vejledningstjenester
 - c) fastlægge en fremgangsmåde vedrørende en regulær beskæftigelsesstatus for personer, som udfører langtidspleje som sort arbejde
 - d) undersøge lovlige migrationsmuligheder for langtidsplejere
 - e) styrke de faglige standarder ved at tilbyde langtidsplejere en attraktiv erhvervmæssig status og karrieremuligheder, herunder for personer med lave eller ingen kvalifikationer
 - f) gennemføre foranstaltninger til bekæmpelse af kønsstereotyper og kønsopdeling og gøre arbejdet som langtidsplejer attraktivt for både mænd og kvinder.
9. Medlemsstaterne bør indføre klare procedurer for at identificere uformelle plejere og støtte dem i deres plejearbejde ved at:
 - a) lette deres samarbejde med langtidsplejere
 - b) hjælpe dem med at få adgang til den nødvendige uddannelse, rådgivning, sundhedspleje, psykologiske støtte og aflastning
 - c) yde dem tilstrækkelig finansiel støtte, samtidig med at det sikres, at sådanne støtteforanstaltninger ikke afholder dem fra at deltage på arbejdsmarkedet.

FORVALTNING, OVERVÅGNING OG RAPPORTERING

10. Medlemsstaterne bør sikre en forsvarlig politisk styring inden for langtidspleje og etablere en koordineringsmekanisme til at udforme og gennemføre aktioner og investeringer på dette område, navnlig ved at:
- a) udpege en national koordinator for langtidspleje med tilstrækkelige ressourcer og et mandat, der muliggør en effektiv koordinering og overvågning af gennemførelsen af denne henstilling på nationalt plan, og som skal fungere som kontaktpunkt på EU-plan
 - b) inddrage alle relevante interessenter på nationalt, regionalt og lokalt plan i udarbejdelsen, gennemførelsen, overvågningen og evalueringen af politikker for langtidspleje og forbedre deres sammenhæng med andre relevante politikker, herunder sundhedspleje, beskæftigelse, uddannelse, bredere social beskyttelse og social inklusion, ligestilling mellem kønnene og handicappedes rettigheder
 - c) udvikle en national ramme for dataindsamling og -evaluering understøttet af relevante indikatorer, indsamling af dokumentation, herunder om mangler og uligheder i udbuddet af langtidspleje, indhøstede erfaringer og vellykkede praksisser samt feedback fra personer, der modtager pleje, og andre interessenter
 - d) udvikle en mekanisme til at forudsige behovet for langtidspleje på nationalt, regionalt og lokalt plan og integrere den i planlægningen af udbuddet af langtidspleje
 - e) styrke beredskabsplanlægningen og kapaciteten for at sikre kontinuitet i langtidsplejen, når der opstår uforudsete omstændigheder og nødsituationer
 - f) træffe oplysningsforanstaltninger, tilskynde til og lette anvendelsen af den tilgængelige langtidspleje og de plejekrævende, deres pårørende, langtidsplejere og uformelle plejere, herunder på regionalt og lokalt plan
 - g) mobilisere og gøre omkostningseffektiv brug af passende og bæredygtig finansiering til langtidspleje, bl.a. ved at gøre brug af EU-midler og -instrumenter og ved at føre en politik, der er befordrende for en bæredygtig finansiering af plejetjenester, som er i overensstemmelse med den overordnede bæredygtighed i de offentlige finanser
11. Det henstilles til medlemsstaterne, at de senest 12 måneder efter vedtagelsen af denne henstilling forelægger Kommissionen en national handlingsplan med foranstaltninger til gennemførelse af denne henstilling under hensyntagen til nationale, regionale og lokale forhold og efterfølgende regelmæssige statusrapporter.
12. Rådet bifalder Kommissionens hensigt om at:
- a) mobilisere EU-midler og teknisk bistand til at fremme nationale reformer og social innovation inden for langtidspleje
 - b) overvåge fremskridtene med gennemførelsen af denne henstilling inden for rammerne af det europæiske semester og regelmæssigt gøre status over fremskridtene i Udvalget for Social Beskyttelse og, når det er relevant, Beskæftigelsesudvalget på grundlag af nationale handlingsplaner og statusrapporter fra medlemsstaterne og den ramme af indikatorer, der er omhandlet i litra e), og aflægge rapport til Rådet senest fem år efter vedtagelsen af denne henstilling

- c) samarbejde med medlemsstaterne, gennem de nationale koordinatore for langtidspleje og Udvalget for Social Beskyttelse og Beskæftigelsesudvalget, med arbejdsmarkedets parter, civilsamfundsorganisationer, socialøkonomiske aktører og andre interessenter for at lette gensidig læring, udveksle erfaringer og følge op på foranstaltninger, der er truffet som reaktion på denne henstilling som fastsat i de relevante nationale handlingsplaner, der er omhandlet i punkt 11
- d) samarbejde med medlemsstaterne om at øge tilgængeligheden, omfanget og relevansen af sammenlignelige data om langtidspleje på EU-plan på grundlag af de kommende resultater fra Kommissionens taskforce om statistikker over langtidspleje
- e) samarbejde med Udvalget for Social Beskyttelse om at etablere en ramme af indikatorer til overvågning af gennemførelsen af denne henstilling, der bygger på det fælles arbejde med fælles indikatorer for langtidspleje og andre overvågningsrammer for at undgå dobbeltarbejde og begrænse den administrative byrde
- f) i fællesskab med Udvalget for Social Beskyttelse at udarbejde fælles rapporter om langtidspleje, der analyserer fælles udfordringer inden for langtidspleje, og de foranstaltninger, som medlemsstaterne har truffet for at løse dem
- g) styrke oplysnings- og kommunikationsindsatsen på EU-plan og blandt medlemsstaterne og de relevante interessenter.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*